

Sygn. akt: II C 7366/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 lipca 2019 r.

Pozwami złożonymi w tut. Sądzie powodowie M. M. (poprzednia sygnatura II C 3823/18), W. T. (poprzednia sygnatura II C 3947/18), J. D. (poprzednia sygnatura II C 3945/18), A. P. (poprzednia sygnatura II C 3862/18), K. W. (poprzednia sygnatura II C 3938/18) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty po 250 euro wraz z odsetkami ustawowymi od dat wskazanych w pozwach do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwów powodowie wyjaśnili, że dochodzona pozwami kwota stanowi odszkodowanie z tytułu opóźnionego o ponad 3 godziny lotu nr (...) obsługiwanego przez pozwaną, zaplanowanego na dzień 23 czerwca 2017 roku z lotniska w W. do lotniska w B.. Pełnomocnik powodów uzasadniał swoje roszczenie powołując się na Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (dalej: rozporządzenie nr 261/04).

(pozwę – k. 2-3v oraz akta spraw dołączonych).

W sprzeciwach od nakazów zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództw w całości, a także o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że rozporządzenie 261/2004 nie ma zastosowania do pasażerów podróżujących bezpłatnie. Natomiast z załączonych do pozwów dokumentów nie wynika czy powodowie dokonali opłaty za przelot samolotem, dlatego pozwany wniósł o zobowiązanie powoda do przedłożenia dokumentu mającego stanowić dowód na okoliczność opłacenia przelotu. Pozwany zarzucił też, że powodowie nie udowodnili faktu stawienia się do odprawy, zatem nie wykazali, iż odbyli lot przedmiotowym rejssem,

(sprzeciwu od nakazów zapłaty k. 17-22 oraz akta spraw dołączonych)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

M. M., W. T., J. D., A. P., K. W. zawarli umowy o świadczenie usług turystycznych. W ramach zawartych umów powodowie mieli odbyć dnia 23 czerwca 2017 roku lot na trasie z W. do B. realizowany był przez (...) sp. z o. o. z siedzibą w W..

(bezsporne, dowód: umowa – k. 16-16v, akta spraw dołączonych)

M. M. oraz A. P. stawili się planowo na odprawę pasażerów.

(karty pokładowe k. 8, akta spraw dołączonych)

Odległość pomiędzy portem lotniczym w W. a portem lotniczym w B. wynosi mniej niż 1.500 kilometrów.

(fakt notoryjny)

W związku z opóźnieniem w podróży lotniczej, powodowie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika wezwali (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. do zapłaty należnego im odszkodowania za opóźniony lot o numerze (...) w kwocie po 250 euro do dnia 18 sierpnia 2017 r.. Pozwana nie wypłaciła żądanych kwot.

(okoliczności bezsporne przyznane przez stronę pozwaną, dowód: wezwanie do zapłaty k. 5-6v, akta spraw dołączonych)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów oraz ich kserokopii złożonych do akt sprawy. Okoliczności stanu faktycznego jako przyznane przez stronę przeciwną, Sąd na podstawie art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. uznał za udowodnione, ponadto znajdują one potwierdzenie w złożonych do akt dokumentach, co do

wiarygodności których Sąd nie miał wątpliwości, ponieważ składają się na spójny, logiczny, korelujący ze sobą obraz stanu faktycznego poddany ocenie sądu w sprawie.

Sąd zważył co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z art. 1481 § 1 k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Z kolei stosownie do brzmienia § 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym.

W toku postępowania pozwany złożył sprzeciwu od nakazów zapłaty. Sąd mając na uwadze podniesione przez strony zarzuty oraz zgłoszone wnioski dowodowe uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Z tego względu wyrok w niniejszej sprawie został wydany na posiedzeniu niejawnym.

Powodowie opierali swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
 - ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub
- (...)) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów;
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia, obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować tak jak pasażerów odwołanych lotów oraz

że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu ww. lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, tzn. jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu C. S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia, wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych, poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany i pasażerowie, których lot został znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a w konsekwencji, znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu ww. opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie pozostaje również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie ww. motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy godziny. Podkreślić należy, że również wyrokiem z 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

W toku postępowania pozwany nie kwestionował, że lot o numerze (...) realizowany przez niego 5 lipca 2018 r. na trasie z P. do A. uległ opóźnieniu, przy czym czas opóźnienia wynosił ponad 3 godziny oraz nie kwestionował legitymacji powoda do wytoczenia powództwa. Poza sporem pozostawało również, że odległość liczona metodą po ortodromie pomiędzy lotniskiem w P. a lotniskiem w A. wynosi więcej niż 1.500 kilometrów.

Należy zaznaczyć, iż strona pozwana kwestionując okoliczność odpłatności przelotu, wykazała jednocześnie bierność co do inicjatywy dowodowej w przedmiocie udowodnienia, iż usługa przewozu lotniczego, która miała zostać wykonana na rzecz powoda, była usługą świadczoną bezpłatnie i w związku z art. 3 ust. 3 Rozporządzenia 261/2004 nie podlegała ochronie odszkodowawczej. Należy zaznaczyć, iż bezpłatność przewozu stanowi aspekt, z którego udowodnienia korzyści wywodzi strona pozwana i w związku z art. 6 k.c. to na niej spoczywa ciężar dowodowy w zakresie wykazania tego faktu. Pozwany, dysponując dowodami w tym przedmiocie mógłby przedłożyć chociażby dokument wskazujący z jakiego tytułu świadczona usługa przewozu lotniczego w stosunku do powoda była usługą bezpłatną. Strona pozwana nie przedstawiła natomiast żadnych dowodów na potwierdzenie tezy o bezpłatności wykonanego przewozu i w związku z tym nie uwzględniono zarzutów pozwanego poczynionych w tym zakresie.

Jak zostało już zauważone, opóźnienie w przylocie nie kreuje po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest (było) spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (art. 5 ust. 3 rozporządzenia), to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego.

Na zaistnienie takich okoliczności pozwany nie powołał się jednak w toku postępowania sądowego.

W sprawie niniejszej podstawą oddalenia powództw W. T., J. D. i K. W. był brak udowodnienia stawienia się pasażerów do odprawy i odbycia lotu.

W sytuacji, kiedy pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia, powodowie winni wykazać, że powstało roszczenie pozwanego względem powodów, czego nie uczynili.

Sąd uznał, że strona powodowa w osobach W. T., J. D. i K. W. nie udowodniła faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy czym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądania. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Wobec powyższego i w myśl art. 232 k.p.c. to strona powodowa była obowiązana wskazać dowody dla stwierdzenia faktu zasadności swoich roszczeń i powinna liczyć się z negatywnymi konsekwencjami jego nieudowodnienia w postaci oddalenia powództwa.

W rozpatrywanej sprawie strona powodowa nie przedłożyła dowodów na poparcie swych twierdzeń mimo, że pozwany w sprzeciwach od nakazów zapłaty wyraźnie zakwestionował zasadność zgłoszonych roszczeń. Na stronie powodowej spoczywał obowiązek udowodnienia zasadności całego roszczenia, a nadto obalenie zgłoszonych zarzutów, zgodnie z ogólną zasadą dowodową, opisaną w art. 6 kodeksu cywilnego /"Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne"/.

W ocenie Sądu wystarczającym dowodem na okoliczność stawienia się do odprawy byłaby karta pokładowa, czyli dokument, który jest wręczany podczas odprawy na podstawie, którego pasażerowie wpuszczani są następnie na pokład samolotu. Jednakże powodowie W. T., J. D. i K. W. nie przedstawili tego dokumentu, a także nie udowodnili faktu stawienia się na odprawę w inny sposób, za pomocą innych środków dowodowych np. dowodu ze świadków czy stron.

Powodowie W. T., J. D. i K. W. nie wykazali swojego roszczenia co do zasady. Powyższe przesądza o tym, iż brak jest podstaw do ustalenia, że powodom przysługują względem pozwanego należności dochodzona w niniejszej sprawie i z tej przyczyny powództwa W. T., J. D. i K. W. podlegały oddaleniu w całości, jako nie udowodnione w myśl art. 6 k.c.

W związku z powyższym orzeczono jak w pkt II. wyroku.

Powodowie M. M. oraz A. P. wykazali przesłanki uprawniające ich do dochodzenia odszkodowania, przewidzianego w powołanych wyżej uregulowaniach prawnych.

Uwzględniając przedstawioną argumentację, stwierdzić należało, że powodom M. M. oraz A. P. przysługiwało zryczałtowane odszkodowanie za opóźnienie lotu w kwocie po 250 euro, stosownie do art. 7 ust. 1 lit a w zw. z art. 5 ust. 1 lit c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. Powodom należały się również odsetki za opóźnienie w wypłacie odszkodowania. W myśl art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, w myśl zaś par. 2 zd. 1 powołanego uregulowania – w brzmieniu nadanym ustawą z 9 października 2015 roku, o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych

ustaw (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1830) - jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych.

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że obowiązek zapłaty analizowanego odszkodowania ma charakter bezterminowy. W szczególności terminu takiego nie określa art. 7 ust. 1 Rozporządzenia nr 261/2004, który statuuje jedynie obowiązek wypłaty odszkodowania, w tym jego wysokość, nie precyzuje natomiast w jakim czasie winno to nastąpić. W konsekwencji odwołać należało się do dyspozycji art. 455 k.c. określającego termin spełnienia świadczenia jako "niezwłoczny" po wezwaniu przez wierzyciela.

Mając na uwadze powyższe przypomnieć należy, że powodowie wezwali pozwanego przewoźnika do zapłaty, zakreślając termin na spełnienie świadczenia. Pozwana nie kwestionowała dochodzonych przez stronę powodową odsetek za opóźnienie od dnia wymagalności roszczenia tj. od dnia 19 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty i w związku z tym orzeczono jak w pkt. I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, w myśl której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W związku z tym Sąd zasądził od pozwanej na rzecz każdego powodów M. M. oraz A. P. kwotę po 317 zł, na które składała się: opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, opłata sądowa od pozwu w wysokości 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270 zł (zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powodów.